

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5P/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620200202
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2021:8620200202.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom JUDr. Ivom Paradam v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú F. S., nar. XX.X.XXXX, bytom pri otcovi, zastúpenej opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, dieťa rodičov T. S., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXXX/XX, XXX XX P., právne zastúpenej JUDr. Marekom Bujdošom, advokátom, Hlinky 262/6, 091 01 Stropkov a L. S., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXXX/XX, XXX XX P., o návrhu otca na zvýšenie výživného na maloletú a o návrhu matky na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na zvýšenie výživného **z a m i e t a**.

II. M e n í rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 7P/86/2018-31 zo dňa 7.2.2019 vo výroku II. o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej tak, že:

Z v e r u j e maloletú F. S. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že v každom párnom týždni od pondelka od 16.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 16.00 hod. bude maloletá v osobnej starostlivosti matky a v každom nepárnom týždni od pondelka od 16.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 16.00 hod. bude maloletá v osobnej starostlivosti otca.

O d o v z d á v a n i e maloletej sa bude konať vždy na adrese trvalého bydliska maloletej.

Maloletá **b u d e** mať trvalé bydlisko na adrese N. XXXX/XX, XXX XX P..

Otec je **p o v i n n ý** prispievať na výživu maloletej F. S. v sume 75 eur mesačne od 27.10.2021 do budúcnosti, ktoré je povinný platiť k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred pod následkom výkonu rozhodnutia.

Matka je **p o v i n n á** prispievať na výživu maloletej F. S. v sume 75 eur mesačne od 27.10.2021 do budúcnosti, ktoré je povinná platiť k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred pod následkom výkonu rozhodnutia.

2

5P/11/2020

Poberateľom sociálnych dávok **b u d e** otec maloletej.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa podaným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 3.2.2020 domáhal zvýšenia výživného zo strany matky na maloletú zo sumy 45 eur na sumu 200 eur mesačne odo dňa podania návrhu. Zároveň

navrhol upraviť styk matky s maloletou tak, aby vznikla stabilita a matka nemenila sústavne časy a režim maloletej.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 7P/86/2018 zo dňa 7.2.2019 bolo súdom rozvedené jeho manželstvo s matkou maloletej. Maloletá dcéra bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti otca. Matke bolo uložené prispievať na výživu maloletej sumou 45 eur mesačne od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva vopred vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám otca a bolo jej umožnené stretávať sa s maloletou každý párny týždeň od piatka od 16:30 do nedele do 18:30 a každý nepárny týždeň od pondelka 16:30 do štvrtka do 18:30. Vzhľadom na skutočnosť, že počas roka 2019 došlo k ustáleniu rozhádzaných pomerov, ktoré vznikli v čase rozvodu a bezprostredne po ňom, prejavili sa novými dohodou neriešiteľnými problémami s vyššie uvedeným stykom maloletej s matkou a nastávajú tak spory a konflikty, pričom nastali aj zmeny v záujmoch a potrebách maloletej. Obrátil sa na súd s návrhom na zmenu uvedeného rozhodnutia jednak ohľadne výživného a jednak ohľadne výkonu rodičovských práv otca a matky k maloletej. Trápi sa tým, že matka nerešpektuje jeho rodičovské práva, nerešpektuje dohodnuté časy, dcéra podľa jeho názoru nemá matkou zabezpečený komfort potrebný pre jej vek a vývoj. Matka je príliš sústredená na svoju osobu a pracovné a citové záležitosti, čo sa negatívne premieňa na ich dcéru, ktorú napríklad vzala bez jeho vedomia k psychológovi a robí mu aj ďalšie naprieky, čo komplikuje jeho úlohy v jeho osobnom živote ako aj role otca a žiteľa rodiny bez matky. Dcérine potreby sú oveľa vyššie ako matkou poskytované výživné.

3. Matka navrhla návrh otca zamietnuť. Podala vzájomný návrh, aby maloletá bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, ako je to uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

4. Svoj vzájomný návrh odôvodnila tým, že dňa 13.3.2008, keď sa narodila jej dcéra bola pre ňu jedna z najkrajších chvíľ v živote. Týmto dňom sa stala druhý krát matkou, vychovávala ju najlepšie ako mohla, krmila, uspávala, učila sa s ňou, smiala aj plakala. Týmto dňom jej vzniklo právo rodiča byť matkou jej dcéry. Vzhľadom na povahové vlastnosti otca, však jej výchova bola dosť dehonestovaná zo strany otca. Tri roky bojuje o dcéru, o stretávanie s ňou a opätovnú náklonnosť jej dcéry. Sama navštívila psychologičku, aby jej pomohla prekonať to ťažké obdobie a nájsť spôsob ako pristupovať k manipulovanému dieťaťu. Všetko, čo tvrdí otec maloletej nie je pravda, nakoľko jej správanie pri nej je úplne iné ako sa vyjadruje on. Maloletá potrebuje objatie, lásku, pochopenie a tiež usmernenie v jej dospievajúcom pubertálnom živote. Niekedy sama nevie rozoznať čo je správne a čo nie, a jej správanie sa začína podobať otcovmu. Matka vytvorila podmienky pre jej výchovu, vzdelávanie a vývoj u jej rodičov, kde má svoju izbu, svoj priestor, pravidelnú stravu a opateru. Počas dňa nie je sama doma, keďže jej rodičia sú už v dôchodkovom veku, kým ona je v práci. Po príchode z práce sú spolu, veľa sa rozprávajú a nie je sama zatvorená v izbe

3

5P/11/2020

ako u otca. Majú stanovené pravidlá, čo sa týka stretávania sa s kamarátmi. V období od 8.9.2021 na obdobie 14 dní otec maloletú nezodpovedne nakazil Covid-19 a posielal ju do školy, kde maloletá nakazila spolužiakov v triede. Otec chodieval po meste, a to už s pozitívnym výsledkom v telefóne. Jeho prístup a arogancia negatívne vplyva na dcérin vývoj a socializáciu v spoločnosti. Dcéra sa jej často sťažuje, že nemá kamarátky, že ju odstrkujú. Maloletá je ešte stále vo veku, kedy matka vie ovplyvniť jej postoj a správanie a vychovať z nej slušného človeka, čo preukazuje aj psychologický znalecký posudok. Preto žiada po 3 ročnom boji s otcom o možnosť a šancu striedavej starostlivosti jej dcéry ako matka, ako žena, ktorá vie vychovať z dcéry slušnú ženu do života, ktorá bude na život pozeráť pozitívne, bez arogancie a s pokorou. Na výdavky maloletej čo sa týka oblečenia, obuvi, obedov v škole a poplatkov súvisiacich so školou a výletmi navrhla prispievať z oboch strán po 75 eur mesačne, nakoľko momentálne mesačné výdavky nepresahujú sumu 150 eur mesačne, keďže dcéra je stále na základnej škole.

5. Otec k vzájomnému návrhu matky uviedol, že prvoradá v tomto konaní je maloletá, a preto žiadal, aby sa súd pozrel na situáciu a budúcnosť očami a citmi maloletej - chce mať pohodlie jedného domova v Stropkove, nechce sa nikam premiestňovať a nechce trpieť žiadne ďalšie osoby vedľa matky. Tvrdenia matky boli a budú bezohľadne sebecké, matka stále nedokázala pochopiť, že maloletá trpí odlúčením z domova, ktorým pre ňu od narodenia a až doteraz je N. XXXX/XX, P. a to, čo navrhuje matka je pre maloletú zlým riešením, na ktoré si nechce zvyknúť. Stále trval na tom, aby bolo vyhovené výslovným žiadostiam maloletej, aby zostala naďalej zverená do jeho výchovy a mala trvalé bydlisko u neho.

6. Dôvody, aby maloletá naďalej zostala v jeho osobnej starostlivosti zhrnul takto:

1. Je to výslovná žiadosť maloletej a ona najlepšie vie, kde sa cíti dobre a spokojne.
2. Neúspešná skúška striedavej starostlivosti počas leta 2021.
3. Vyplynulo to zo znaleckého dokazovania. Je to vážna vec, keď znalec po oboznámení sa s maloletou, matkou a jeho osobou naďalej odporučil nemeniť jeho osobnú starostlivosť.
4. V znaleckom dokazovaní bola striedavá starostlivosť udaná len ako „nevylučovaná“ možnosť (má za to, že nebola primárne doporučená).
5. Maloletá namiesto striedavého bydliska potrebuje stabilitu a jedno pevné miesto ako domov.
6. Maloletá si s matkou názorovo a aj charakterovo nesusedia, ich vzťah trpí častými spormi.
7. Maloletej nevyhovuje miesto bydliska, ktoré si zvolila matka.
8. Matka s prácou v Bardejove nedokáže zabezpečiť riadne osobnú starostlivosť.
9. Maloletá má s partnerom svojej matky negatívny vzťah.
10. Nie je pravda, že matka sa rozišla so svojim problémovým partnerom.
11. So striedavou starostlivosťou nesúhlasí - je to zlé riešenie pre maloletú.

7. Poukázal na to, že má s maloletou bezsporový, stabilný a hlboký citový vzťah, založený na priateľstve, rešpekte a úcte. Vidí sa v nej a záleží mu na nej. Ich vzťah je vzájomný a skutočný. Maloletá je jeho životnou prioritou a chce jej zabezpečiť stabilný domov, zázemie a výchovu do jej plnoletosti. Chce ju mať naďalej v osobnej starostlivosti.

8. Čo sa týka styku maloletej s matkou, na prvom mieste uviedol, že veľmi chcel, aby maloletá si našla k matke cestu a bude robiť všetko pre to, aby mali pekný vzťah a aby teda spolu s matkou spolu vychovali z ich dcéry slušnú a vzdelanú ženu. Bol by veľmi rád, keby nemuseli riešiť veci cez súdy, znalcov a aby za ich dcéru a za nich nerozhodovali a nehovorili

4

5P/11/2020

kolízni opatrovníci, právny zástupca a súd. Maloletá ale nechce meniť školu a nechce dochádzať do školy z Prešova alebo iného mesta. Nechce bývať vo viacerých domácnostiach a s matkou sa chce stretávať bez presnej úpravy styku a teda bez obmedzenia, aby to vyhovovalo aj jej aj matke. Bolo by preto najvhodnejšie, aby súd styk maloletej s matkou v zmysle § 25 ods. 2 Zákona o rodine neupravoval. Otec nikdy nebránil, ani nemieni brániť, aby sa maloletá so svojou matkou stýkala, aby si pestovali pekný vzťah a to sa týka aj starých rodičov, to je rodičov matky, ktorí bývajú neďaleko otca. Jedným z hlavných dôvodov začatia tohto súdneho konania bolo, že matka nerešpektovala stanovené termíny a hodiny styku s dcérou a mal za to, že ani dojednané termíny zase nebude rešpektovať a dodržiavať. Je v záujme matky neupravovať jej styk s dcérou. Ak matka nepristúpi na takýto kompromis, navrhuje podľa pokynov maloletej, aby bol čas styku matky s maloletou upravený takto: v každý nepárny týždeň od pondelka od 15:00 do štvrtka do 15:00. Čas je určený aj vzhľadom na krúžky, ktoré si maloletá vybrala a navštevuje. Ale opakuje, že maloletá si želá mať neupravený styk s matkou podľa svojej vôle a podľa možností matky. Nechce byť u matky cez víkendy kvôli priateľom, ktorých má v Stropkove. Potvrdila, že „rozchod“ s partnerom matky je len účelová hra pre súd a aj posledný krát (28.9.2021) matka o ňu nejavila záujem, nechala ju u svojich rodičov a odišla za priateľom.

9. Opatrovník k návrhu otca a vzájomnému návrhu matky uviedol, že najlepším záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a rovnako je presvedčený o tom, že aj ten druhý rodič je dobrým rodičom. Akékoľvek prisvojovanie si práva na rozhodovanie o tom, čo je alebo nie je najlepším záujmom spoločného dieťaťa len jedným z rodičov nie je správne. Priklonil sa k vyjadreniu znalkyne Mgr. Lenky Lipanovej, ktorá uviedla v znaleckom posudku č. 46/2020 str. 15 bod 2: „Nedá sa ale vylúčiť ani striedavá starostlivosť, rodičia k nej predpoklady majú, dieťa má vytvorené vzťahy k obom, odmietanie striedania u dieťaťa je podmienené vnímaním, že u matky má dôslednejšie trvanie na pravidlách, zle osvojeným postojom, že otec je dominantný rodič a môže viac ako mama.“ Je dôležité pri starostlivosti o maloletú nastaviť taký model starostlivosti, ktorý sa nebude meniť podľa nálad a želaní maloletej, ale naopak ustojí nálady a želania maloletej a ukáže sa ako jednotný a pevný.

10. Súd vykonal dokazovanie rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7P/86/2018-31 zo dňa 7.2.2019, znaleckým posudkom č. 46/2020 znalkyne Mgr. Lenky Lipanovej zo dňa 11.12.2020 a výsluchom rodičov.

11. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

13. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič

5

5P/11/2020

bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima.

14. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 215 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

16. Naposledy o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej tunajší súd rozhodol rozsudkom č. k. 7P/86/2018-31 zo dňa 7.2.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.2.2019 tak, že: „I. Manželstvo navrhovateľa L. S., nar. XX.X.XXXX a odporkyne T. S., rod. B., nar. XX.X.XXXX uzavreté dňa X.XX.XXXX v Gréckokatolíckom chráme v P., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu v P. vo zväzku X, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XX rozvádza. II. Vo veci úpravy práv a povinnosti rodičov k maloletej na čas po rozvoze manželstva schvaľuje túto dohodu rodičov: Na čas po rozvoze zveruje maloletú F. S., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti otca L. S., nar. XX.X.XXXX, ktorý je oprávnený a povinný zastupovať maloletú a spravovať jej majetok. Matka maloletej T. S., rod. B., nar. XX.X.XXXX sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej F. S., nar. XX.X.XXXX sumou 45,- eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti pod následkami výkonu rozhodnutia. Matka maloletej T. S., rod. B., nar. XX.X.XXXX je oprávnená stýkať sa s maloletou F. S., nar. XX.X.XXXX každý páry týždeň od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.30 hod. a každý nepáry týždeň od pondelka od 16.30 hod. do štvrtka do 18.30 hod. III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

17. Zo znaleckého posudku znalkyne Mgr. Lenky Lipanovej č. 46/2020 zo dňa 11.12.2020 je zrejmé, že znalkyňa vo svojom znaleckom posudku okrem záveru a odpovedí na otázky zo strany otca a matky maloletej uvádzala aj bližšie charakterové vlastnosti matky a otca maloletej. Zo znaleckého posudku vyplýva, že u otca sa z klinického a testového obrazu vytvára dominantný, napätý muž, ktorý je značne nespokojný, náročný, málo pružný a prispôsobivý v očakávaniach a predstavách o vzťahoch, môže až neadekvátne trvať na svojich očakávaniach a byť menej vnímavý voči potrebám iných. Svoju dcéru však miluje a v rámci kvalít svojej osobnosti sa jej snaží venovať maximálne, možno až so známami citového upnutia sa na dieťa. Denno-dennú rutinu starostlivosti o dieťa zvláda dobre, ale jej emočným potrebám rozumie menej. Za najväčší zistený nedostatok sa dá chápať aj dcérou označená rivalizácia s matkou a obsadzovanie priestoru, ktoré pri dievčati má patriť matke. Otec má sklony správať sa ako nadradený rodič a devalvovať matku, preferovať seba, svoj uhol pohľadu.

18. Čo sa týka matky zo znaleckého posudku vyplýva, že zo záveru klinického a testovaného obrazu znalkyňa uvádza, že nenachádza žiadne také vlastnosti a kvality, ktoré by zásadným spôsobom znížovali schopnosť realizovať sa ako rodič primerane, zrelo, s ohľadom na najlepší záujem maloletej dcéry. Je spôsobilá konformnej spolupráce, dialógu, vo vzťahu k dcére je spôsobilá poskytovať lásku aj hranice v primeranej podobe a kvalite.

19. Z otázok položených znalkyni je jedna z najdôležitejších otázok aký najoptimálnejší variant starostlivosti o maloletú navrhuje znalkyňa. Podľa znalkyne sa v danom čase javia dva najoptimálnejšie varianty: „1) Ponechať osobnú starostlivosť otca so širokým stykom s matkou. 2) Nedá sa ale vylúčiť ani striedavá starostlivosť, rodičia k nej predpoklady majú, dieťa má vytvorené vzťahy k oboj, odmietanie striedania u dieťaťa je podmienené vnímaním, že u matky má dôslednejšie trvanie na pravidlách, zle osvojeným postojom, že otec je dominantný rodič a môže viac ako mama. Súd sa môže rozhodnúť medzi týmito dvoma rovnocennými alternatívami po vykonaní ostatného dokazovania. Pri striedavej starostlivosti môže byť problém komunikácia medzi rodičmi. Pri zverení otcovi to, že bude zneužívať svoje postavenie. Pri zverení matke to, že dieťa bude rebelovať, citovo je viazaná na prostredie v ktorom vyrástla, s priateľom matky si nie celkom rozumie.“

20. Počas súdneho konania sa matka rozhodla, že čas strávený s maloletým dieťaťom bude tráviť u svojich rodičov, kde má zabezpečené bývanie pre seba a pre svoju dcéru a tento rodinný rodičovský dom sa nachádza len pár metrov, ktorý je vo vlastníctve rodičov maloletej.

21. Matka vyšla dcére v ústrety najmä v súvislosti s tým, že dcéra sa sťažovala na skoré ranné vstávanie a dochádzanie z Prešova do Stropkova, a preto sa rozhodla prispôbiť potrebám a požiadavkám svojej dcéry a počas obdobia kedy bude mať zverenú dcéru do svojej starostlivosti bude bývať matka s dcérou u rodičov matky v Stropkove, blízko miesta, kde vlastní rodičovský dom a kde majú aj matka a aj dcéra vytvorené ideálne podmienky na štúdium maloletej. Matka bude zo Stropkova odchádzať do práce do Bardejova, a preto súd považuje striedavú starostlivosť za ideálnu aj najmä s poukazom na závery znaleckého posudku. Matka sa počas tejto doby, kedy bude dcéra u nej naplno venovať aj dcére aj svojej práci a zabezpečí potreby a požiadavky dcéry. Zároveň bude dcéra aj so starými rodičmi, ktorí sú toho času na dôchodku a majú ju veľmi radi. Z vyjadrenie matky tiež vyplýva, že v najbližšej dobe zvažuje presťahovanie sa do Stropkova s cieľom natrvalo sa tu usadiť.

22. Súd sa stotožnil aj s názorom opatrovníka, že je dôležité pri starostlivosti o maloletú nastaviť taký model starostlivosti, ktorý sa nebude meniť podľa nálad a želaní maloletej, ale naopak ustojí nálady a želania maloletej a ukáže sa ako jednotný a pevný. V podstate aj doterajší styk matky s maloletou fungoval skoro na takej striedavej starostlivosti, pretože u otca bola 17 dní a u matky 14 dní v mesiaci.

23. Z uvedených dôvodov súd návrh otca na zvýšenie výživného zamietol a vyhovel vzájomnému návrhu matky na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Zároveň súd zaviazal oboch rodičov prispievať na výživu maloletej v sume po 75 eur mesačne, pretože momentálne mesačné výdavky nepresahujú sumu 150 eur mesačne, keďže dcéra je stále na základnej škole.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd nevidel dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

7

5P/11/2020

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.